

1) Mennyi az alábbi pufferoldatok pH-ja:

A/ ecetsavra $0,50 \text{ mol/dm}^3$, nátrium-acetátra $0,10 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú oldat

B/ hangyasavra $0,30 \text{ mol/dm}^3$, nátrium-formiátra $0,30 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú oldat

D/ ammóniára $0,10 \text{ mol/dm}^3$, ammónium-kloridra $0,10 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú oldat

Mennyire változik a fenti oldatok pH-ja, ha az oldatok $1-1 \text{ dm}^3$ -éhez $0,05 \text{ mol HCl}$ -at, illetve $0,05 \text{ mol NaOH}$ -ot adunk?

2) Mennyi lesz annak az oldatnak a pH-ja,

a) $500,0 \text{ cm}^3$ $0,100 \text{ mol/dm}^3$ ammónia-oldatban $3,21 \text{ g}$ ammónium-kloridot oldunk

b) $500,0 \text{ cm}^3$ $0,100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ammónia-oldathoz $200,0 \text{ cm}^3$ $0,150 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú sósavoldatot adunk

3) Hány g nátrium-acetátot kell adni $200,0 \text{ cm}^3$ $0,100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ecetsavoldathoz, hogy a keletkezett puffer-oldat pH-ja $5,500$ legyen?

4) az A oldat 250 cm^3 -nek és a B oldat 250 cm^3 -ének elegyítésével kapott oldatokban (oldatok sűrűsége $1,0 \text{ g/cm}^3$):

A oldat	B oldat
A) $0,15 \text{ mol/dm}^3$ ecetsav	$0,30 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-acetát
B) $0,20 \text{ mol/dm}^3$ ammónia	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ ammónium-klorid
C) $0,10 \text{ mol/dm}^3$ hangyasav	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-formiát
D) $0,08 \text{ mol/dm}^3$ dietilamin-klorid	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ dietilamin
E) víz	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ ammónium-klorid
F) $0,50 \text{ mol/dm}^3$ perklórsav	víz
G) $0,20 \text{ mol/dm}^3$ kénsav	$0,50 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-hidroxid
H) $0,80 \text{ mol/dm}^3$ salétromsav	$0,50 \text{ mol/dm}^3$ kálium-hidroxid
I) $0,01 \text{ mol/dm}^3$ hangyasav	víz
J) $0,10 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-hidroxid	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ ammónium-klorid
K) $0,10 \text{ mol/dm}^3$ sósav	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-acetát
L) $0,08 \text{ mol/dm}^3$ sósav	$0,20 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-acetát
M) $0,18 \text{ mol/dm}^3$ nátrium-hidroxid	$0,30 \text{ mol/dm}^3$ ecetsav
N) $0,10 \text{ mol/dm}^3$ kálium-hidroxid	$0,10 \text{ mol/dm}^3$ hangyasav
O) $0,08 \text{ mol/dm}^3$ ammónia	$0,03 \text{ mol/dm}^3$ sósav

Egyensúlyi állandók: ecetsav: $K_s = 1,86 \cdot 10^{-5}$, hangyasav: $K_s = 1,77 \cdot 10^{-4}$, salétromsav: $K_s = 4,93 \cdot 10^{-4}$, benzoosav: $K_s = 6,30 \cdot 10^{-5}$, $K_s = \text{fenol } 1,30 \cdot 10^{-10}$, ammónia: $K_b = 1,75 \cdot 10^{-5}$, dietilamin: $K_b = 1,30 \cdot 10^{-3}$, metil-amin $K_b = 4,38 \cdot 10^{-4}$

Gyakorló feladatok

- 1) Mekkora annak az oldatnak a pH-ja, amely:
  - a) a, nátrium-acetátra és ecetsavra egyaránt $0,100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú
  - b) b, 1:4 arányban tartalmaz ammóniát és ammónium-kloridot
  - c) c, $4,00 \text{ mmol/dm}^3$ hangyasavat és $0,0200 \text{ mol/dm}^3$ kálium-formiátot tartalmaz
  - d) d, $5,00 \text{ g}$ benzoésav és $4,00 \text{ g}$ nátrium-benzoát keverékét tartalmazza oldva
  - e) e, 200 cm^3 $0,500 \text{ mol/dm}^3$ ecetsav és $1,20 \text{ g}$ szilárd NaOH reakciója során keletkezik
  - f) f, 500 ml $1,00 \text{ mol/dm}^3$ sósav oldatba $30,0 \text{ dm}^3$ standardállapotú ammóniagázt vezetünk
  - g) g, $20,0 \text{ ml}$ oldatban $10,0 \text{ mg}$ fenol és $12,0 \text{ mg}$ nátrium-fenolát van oldva
  - h) h, $20,0 \text{ g}$ metil-amint és $50,0 \text{ g}$ metil-ammónium-kloridot tartalmaz
  - i) i, $50,0 \text{ cm}^3$ $0,200 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ecetsav és $25,0 \text{ cm}^3$ $0,0800 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú nátrium-hidroxid oldat elegyítésével keletkezik
  - j) j, 250 cm^3 $20,0 \text{ mmol/dm}^3$ koncentrációjú ammónia és $5,00 \text{ cm}^3$ $0,600 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú sósav reakciója során képződik?
- 2) Mekkora tömegű szilárd nátrium-acetátot kell 200 cm^3 $0,250 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ecetsavoldathoz adni, hogy a keletkező oldat pH-ja $4,00$ legyen?
- 3) Mekkora térfogatú $5,00 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ammóniát kell 10 cm^3 $0,100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ammónium-klorid oldattal elegyíteni, hogy $10,0$ -es pH-jú oldatot nyerjünk?
- 4) Mennyi szilárd nátrium-hidroxidot kell $5,00$ liter 1 mol/dm^3 koncentrációjú hangyasav-oldathoz adni, hogy pH-ja $3,90$ legyen?
- 5) Mekkora térfogatú sósavgázt kell 500 ml $2,00 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ammóniaoldatban elnyeletni, hogy a keletkező oldat pH-ja $9,00$ legyen?
- 6) Milyen arányban kell $1,00 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ecetsavat és $0,200 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú nátrium-hidroxidot elegyíteni hogy $4,50$ -ös pH-jú oldathoz jussunk?
- 7) Mekkora térfogatú $0,500 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú kálium-hidroxid-oldatot kell hozzáadni $15,0 \text{ cm}^3$ $11,5 \text{ g/dm}^3$ koncentrációjú hangyasavoldathoz, hogy a keletkező oldat pH-ja $3,00$ legyen?
- 8) Mennyi tömény sósavat ($12,0 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú) kell adnunk 100 cm^3 $20,0 \text{ g/l}$ koncentrációjú metil-amin oldathoz, hogy a keletkező oldat pH-ja $10,0$ legyen?
- 9) $10,00 \text{ cm}^3$ $0,0100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú ecetsav oldathoz $0,0100 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú NaOH oldatot adagolunk. Adjuk meg a keletkező oldat pH-ját, ha a hozzáadott NaOH-oldat térfogata:
  - a) $0,00 \text{ cm}^3$; b) $2,00 \text{ cm}^3$, c) $4,00 \text{ cm}^3$; d) $5,00 \text{ cm}^3$; e) $8,00 \text{ cm}^3$; f) $10,0 \text{ cm}^3$